

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/2/2014
Identifikačné číslo spisu:	7111011050
Dátum vydania rozhodnutia:	30.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7111011050.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenému Y. Y. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, c/, d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí konanom 30. januára 2014 o dovolaní obvineného Y. Y. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. augusta 2012, sp. zn. 8 To 38/2012, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Y. Y. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I z 29. februára 2012, sp. zn. 3 T 37/2011, bol obvinený Y. Y. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, c/, d/, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. v súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ v presne nezistenej dobe doviezol na územie Slovenskej republiky do mesta Košice celkom 13 172,02 g psychotropnej látky amfetamín s priemernou koncentráciou účinnej látky 30,64 %, z ktorej 3 680 g dňa 7. februára 2011 predal agentovi PZ v Košiciach pri Hypermarkete Tesco na ul. Trolejbusovej za 15 500,- Eur, 6 351 g dňa 17. marca 2011 predal agentovi PZ v Košiciach na ul. Dopravnej za 31 000,- eur, 710 g bolo nájdených dňa 17. marca 2011 v mieste jeho prechodného bydliska v P. na ul. P. D. X a 2 424 g bolo dňa 17. marca 2011 nájdených v jeho osobnom motorovom vozidle zn. Audi A6, EČV: P. Množstvo zaistenej psychotropnej látky amfetamín v 6 rôznych baleniach vo vysušenom stave o celkovej váhe 13 175,02 g bolo s celkovou priemernou koncentráciou účinnej látky v hodnote 30,64 %, z ktorého by bolo možné pripraviť najmenej 201 868 a najviac 403 735 jednorázových dávok,

2/ od presne nezistenej doby až do svojho zadržania dňa 17. marca 2011 bez povolenia držal strelnú zbraň, a to revolver ruskej výroby zn. Nagant, model 1895, kal. 7,62 mm a zároveň držal aj strelivo do tejto zbrane, a to 7 ks nábojov G.F.L kal. 32 Wadcutter (7,62 mm), ktoré boli u neho nájdené pri jeho

zadržaní dňa 17. marca 2011 na ul. Dopravnej v Košiciach a ďalších 14 ks takých istých nábojov, ktoré boli u neho nájdené dňa 17. marca 2011 pri domovej prehliadke v mieste jeho prechodného bydliska na ul. P.. D. X v P..

Okresný súd Košice I obvineného Y. Y. za to odsúdil podľa § 172 ods. 4 s použitím § 38 ods. 2 (§ 36 písm. j/, § 37 písm. h/), § 41 ods. 2 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Zároveň mu podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad na dobu 3 (troch) rokov. Nakoniec podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. mu uložil aj trest prepadnutia vecí, a to karty s nemecky písaným textom, jednej 10 eurovej bankovky obsahujúcej stopy amfetamínu, revolveru zn. Nagant, model 1895, kaliber 7,62 mm a 21 ks nábojov zn. G.F.L Wadcuter, kaliber 32 (7,62 mm).

Na podklade podaného odvolania Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 15. augusta 2012, sp. zn. 8 To 38/2012, podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a obvinenému Y. Y. uložil podľa tých istých ustanovení úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 23 (dvadsaťtri) rokov a 4 (štyri) mesiace, pre jeho výkon ho zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia a rovnako mu uložil trest prepadnutia vyššie uvedených vecí, pričom napadnutý rozsudok vo výroku o uložení ochranného opatrenia (ochranný dohľad) zostal nedotknutý.

Proti tomuto rozsudku obvinený Y. Y. prostredníctvom splnomocnenej obhajkyne JUDr. R. M. podal 26. septembra 2013 na Okresný súd Košice I dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por., keďže podľa jeho názoru rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom a navyše je založené na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia a nesprávnom posúdení zisteného skutku.

V odôvodnení podaného dovolania argumentoval v podstate tým, že

- bola nesprávne stanovená hodnota omamných látok a tým aj nesprávne určená výška škody, keďže súd určil hodnotu amfetamínu na základe podobných drog, ktoré sú na slovenskom trhu dostupné. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 To 17/2013, z ktorého vyplýva pre orgány činné v trestnom konaní povinnosť, zisťovať najnižšiu cenu, za ktorú sa daný druh drogy predáva, pričom v tomto smere ponúkol svoj vlastný výpočet hodnoty drogy vo výške len 61 066,25,- Eur, ktorá nedosahuje sumu stanovenú podľa odseku 4 § 172 Tr. zák.;

- podmienky pre trestné stíhanie boli vytvorené políciou, ktorá navodila situáciu, aby bol trestný čin spáchaný, rozšírený jeho rozsah, a v takom prípade pôjde o vybočenie hraníc a pravidiel, v ktorých sa trestné konanie realizuje. V dôsledku toho sú dôkazy takýmto spôsobom získané od počiatku nezákonné a v trestnom konaní nepoužiteľné - viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 52/2002.

Podaným dovolaním sa domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil vyššie uvedený rozsudok krajského súdu, ako aj naň nadväzujúci rozsudok Okresného súdu Košice I z 29. februára 2011, sp. zn. 3T 37/2011 a tomuto prikázal, aby vec obvineného Y. Y. v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I navrhol dovolanie obvineného Y. Y. odmietnuť ako nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por., keďže dôvody, ktoré v podanom dovolaní uviedol, nepovažoval za právne relevantné.

Spisový materiál Okresného súdu Košice I, sp. zn. 3 T 37/2011, spolu s dovolaním obvineného Y. Y. bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky riadne predložený na rozhodnutie 9. januára 2014.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) postupom podľa § 378 Tr. por. predbežne preskúmal predložený spisový materiál i dovolanie obvineného Y. Y. a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.) a tiež v lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že dovolanie je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Možnosti podania dovolania sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Dovolanie má byť len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty.

V dovolaní sa musí dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por. vždy uviesť. Vyplýva to z ustanovenia § 374 ods. 2 Tr. por. V posudzovanom prípade obvinený Y. Y. uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu;
- rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom;
- rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho bolo posúdiť, či obvineným Y. Y. vznesené námietky napĺňajú ním uplatnené zákonom stanovené dovolacie dôvody.

Pokiaľ ide o námietku obvineného Y. Y. v tej podobe, že agent I. U. ho iniciatívne naviedol na spáchanie trestnej činnosti, resp. že sa jednalo o policajnú provokáciu, s týmto názorom sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožnil.

Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že po tom, čo utajená osoba bola ustanovená za agenta, mala plniť úlohy v súvislosti s vykonaním predstieraného prevodu.

Podstatu a povahu úloh, ktoré vyplývali agentovi I. U. z tohto postavenia, boli determinované obsahom príkazu, ktorý bol daný na vykonanie predmetného úkonu. Už z jeho povahy vyplýva, že v takomto prípade bol agent I. U. povinný nadviazať kontakt s obvineným, pretože bez nadviazania tohto kontaktu by bolo nemožné vykonať predstieraný prevod. Je len samozrejmé, že za existujúcej situácie nemohol nikto iný navodiť situáciu, len kupujúci v rámci predstieraného prevodu tým, že nadviaže kontakt s predávajúcim.

Je potom samozrejmé, že to bol agent I. U., ktorý sa prvý s obvineným skontaktoval, ktorý aj prvý nastolil tému možnej kúpy omamných a psychotropných látok, pričom bolo na obvinenom Y. Y., aké zaujme v danej situácii stanovisko. Stanovisko obvineného Y. Y. ako obchodníka s omamnými a psychotropnými látkami bolo samozrejme pozitívne, keďže tento sám okamžite začal rozsiahlym spôsobom popisovať svoje možnosti distribuovať omamné a psychotropné látky, agentovi vysvetľoval rôzne spôsoby vykonávania tejto činnosti, popisoval aké omamné a psychotropné látky vie zabezpečiť, v akej kvalite, v akom množstve a cene, konkretizoval aj svoje zdroje a pod.

Pokiaľ ide o názor obvineného Y. Y., že v posudzovanom prípade išlo o policajnú provokáciu riadenú a realizovanú prostredníctvom agenta vystupujúceho pod legendou I. U., keď „skutok mal umelo vytvorený dej a vznikol na základe činnosti orgánov činných v trestnom konaní prezentovanej konaním tohto agenta, ktorý vytvoril situáciu, pri ktorej obvinený zabezpečil a následne odovzdal agentovi dvakrát omamné a psychotropné látky a prevzal dohodnuté sumy“, Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť nasledovné:

V tejto otázke dovolací senát 5 Tdo Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opäť poukazuje na kontinuitu svojej rozhodovacej činnosti v otázke posudzovania policajnej provokácie, keď už v korupčnej kauze týkajúcej sa bývalého sudcu Okresného súdu v Čadci (sp. zn. 1 Toš 8/2009) veľmi precízne rozlišoval medzi policajnou provokáciou a tzv. „skrytou reakciou polície“, pričom aj v tomto prípade už vychádzal z judikatúry jednak Európskeho súdu pre ľudské práva (jeho klasické rozhodnutie Teixeira de Castro proti Portugalsku) a jednak Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2001, sp. zn. Tzo V 5/2001, ktorého právne závery vychádzali z nálezu Ústavného súdu Českej republiky z 22. júna 2000, sp. zn. III.ÚS 597/99). Uvedená argumentácia bola použitá aj v trestnej veci obvineného Ing. H. T. odsúdeného rovnako pre drogovú trestnú činnosť za použitia agenta polície (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. septembra 2012, sp. zn. 5 Tdo 58/2011).

Pod policajnou provokáciou treba rozumieť zámerné, aktívne podnecovanie alebo navádzanie, či iné iniciovanie spáchania trestnej činnosti u druhej osoby, ktorá by inak protiprávne nekonala.

Skrytá reakcia polície smie naproti tomu sledovať zistenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenie páchatel'a trestného činu, zabezpečenie dôkazov o jeho trestno-právne postihnuteľnom konaní, zabránenie mu v jeho pokračovaní a minimalizácia spôsobených škôd.

Pokiaľ by však činnosť polície bola vedená len snahou, aby kontrolovaná osoba spáchala trestný čin, šlo by už o policajnú provokáciu trestného činu.

Za kľúčovú odlišnosť skrytej reakcie polície od policajnej provokácie sa považuje skutočnosť, že polícia neinicuje, t. j. nevytvára u kontrolovanej osoby vôľu spáchať trestný čin, ale vytvára pre spáchanie trestného činu vhodné podmienky.

Tieto podmienky však nesmú byť nijako mimoriadne, ale objektívne možné, v danej situácii obvyklé a musia nastať až s časovým odstupom potom, čo páchatel' si osvojil úmysel spáchať trestný čin a preukázateľne spravil kroky k jeho spáchaniu.

V posudzovanej veci zo zabezpečených a vykonaných dôkazov bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že obvinený Y. Y. drogovú trestnú činnosť páchal dlhodobo takpovediac na remeselnom základe, pričom uvedená trestná činnosť predstavovala jeho trvalý zdroj príjmov a spôsob jeho obživy. Uvedený fakt obvinený Y. Y. nespochybniteľne a opakovane priznal vo zvukových záznamoch, ktoré boli zabezpečené pri kontaktoch obvineného a agenta. Obvinený Y. Y. v priebehu týchto stretnutí veľmi detailne popisoval druh omamných a psychotropných látok, s ktorými obchodoval, množstvá a kvalitu, ktoré bol schopný dodať, ich cenu a spôsob distribúcie na Slovensko.

Dovolací senát 5 Tdo Najvyššieho súdu Slovenskej republiky má za to, že orgány činné v prípravnom konaní v tomto posudzovanom prípade za účelom zistenia skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenia páchatel'a trestného činu a zabezpečenia dôkazov o jeho trestno-právne postihnuteľnom konaní vytvorili podmienky, ktoré boli v danej situácii obvyklé, pričom tieto nastali až potom, čo si obvinený Y. Y. preukázateľne osvojil úmysel trestný čin spáchať a preukázateľne spravil kroky k jeho spáchaniu.

Zo zabezpečených a vykonaných zvukových záznamov vyplýva, že v danom prípade neboli simulované rôzne ponuky a neboli skúšané „myšlienky“ predávajúceho dealera a jeho cena. Práve naopak sám

obvinený Y. Y. iniciatívne robil agentovi rôzne ponuky o omamných a psychotropných látkach, ich druhu (amfetamín, marihuana, extáza, kokaín), kvalite, množstve a cene, pričom sám iniciatívne určil podmienky tohto predaja, na ktoré nasadený agent len pristúpil a tieto následne akceptoval a plnil. V posudzovanej veci teda trestná zodpovednosť nebola posúvaná do štádia, ktoré nie je navonok prejavovým trestným činom, ale len vnútorným duševným stavom (samotný úmysel spáchať trestný čin sa netrestá - cogitationis poenam nemo natur), ktorý sa však umelo, za použitia určitých operatívnych metód, objektivizoval.

Orgány činné v prípravnom konaní vo vzťahu k obvinenému Y. Y. teda neuplatnili takú formu vplyvu, aby podnietili spáchanie trestného činu, ktorý by inak nebol spáchaný, ale naopak uplatnili takú formu vplyvu, aby bol trestný čin odhalený, teda obmedzili svoj vplyv len na vyšetrowanie trestnej činnosti pasívnym spôsobom (viď Ramanauskas proti Litve).

Dovolací senát 5 Tdo Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nadväzujúc kontinuálne na svoje predchádzajúce rozhodnutia v tejto otázke sa opätovne jednoznačne priklonil k záveru, že v posudzovanom prípade išlo zo strany orgánov činných v prípravnom konaní bez akýchkoľvek pochybností len o tzv. skrytú reakciu polície.

Napokon Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil ani s námietkou obvineného Y. Y., pokiaľ tento spochybňoval súdmi ustálenú hodnotu omamných látok a tým aj následne použitú právnu kvalifikáciu podľa § 172 ods. 4 Tr. zák., teda vo veľkom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožnil s postupom, ktorý súdy aj za použitia zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného) použili pri stanovení hodnoty omamnej látky - amfetamínu, ktorú obvinený Y. Y. neoprávnene doviezol, predal a prechovával.

V tomto smere dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že záver o hodnote omamnej látky treba oprieť predovšetkým o množstvo omamnej alebo psychotropnej látky, s ktorou obvinený nakladal spôsobom predpokladaným v ustanovení § 172 ods. 1 Tr. zák., a to aj s ohľadom na jej druh a hlavne kvalitu.

V neposlednom rade treba zohľadniť aj ďalšie okolnosti, za ktorých bol tento trestný čin spáchaný, teda najmä spôsob, akým obvinený s týmito omamnými alebo psychotropnými látkami nakladal, dobu, po ktorú tak robil, z počtu osôb, ktorým napríklad tieto zadovážil, predal alebo pre ne prechovával, z výšky peňažnej čiastky, ktorú za takto vyrobenú a distribuovanú látku utŕžil, resp. mohol utŕžiť, z okruhu osôb, pre ktoré táto látka bola určená, z intenzity ujmy, ktorá hrozila alebo skutočne nastala u konzumentov, prípadne i iné skutočnosti.

V posudzovanej veci zo zabezpečených a vykonaných dôkazov bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že obvinený Y. Y. drogovú trestnú činnosť páchal dlhodobo takpovediac na remeselnom základe, pričom obchodoval s omamnými látkami v rozsahu, ktorý bol ustálený ako veľký, keďže išlo o také ich množstvo, ktorým sa dala pokryť populácia takpovediac celého košického kraja. Dovolací súd sa preto v tejto otázke v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou okresného a krajského súdu, a to aj pokiaľ ide o použitie zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného - najnižšia cena, za ktorú sa daný druh drogy predáva na území Slovenskej republiky).

Rozsah činu pri trestnom čine podľa § 172 Tr. zák. nie je závislý na postavení páchatel'a ako výrobcu, predajcu, alebo na jeho zaradení v reťazci predaja omamnej látky a psychotropnej látky. Kvantifikácia rozsahu činu zodpovedá hodnote tejto látky pri predaji koncovým užívateľom (konzumentom). V tomto zmysle nemožno zohľadniť nižšiu cenu pri prvotnom zadovážení drogy od jej výrobcu sprostredkovateľským medzičlánkom až po jej finálnu dodávku konzumentovi.

Rozsah činu určený vyššie uvedeným spôsobom sa vzťahuje na všetky formy aktívnej a pasívnej manipulácie s omamnou a psychotropnou látkou, ktoré sú uvedené v § 172 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedených skutočností a právnych záverov dospel k záveru, že je evidentné, že v trestnej veci obvineného Y. Y. dôvody dovolania upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, g/, i/ Tr. por. splnené nie sú, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Y. Y. uznesením odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.